

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 12 aug. 1953

*'s Morgens te 10 uur aangevangen, Trêveszaal.

Aanwezig: De Ministers Beel (Voorzitter), Cals, Kernkamp, Van de Kieft, Luns, Staf en Suurhoff (afwezig zijn de Minister-President Drees en de Ministers Algera, Beyen, De Bruijn, Donker, Mansholt, Van Tiel, Witte en Zijlstra).

Secretaris: J. Middelburg.

- - -

2. Ingekomen stukken en mededelingen

- - -

k. Reis van Minister Kernkamp naar Nieuw-Guinea

Minister *Kernkamp* deelt mede naar aanleiding van de vraag van Minister Staf in de Ministerraad van 6 Juli 1953, (not. punt 3d), betreffende het doel van de reis van de beide Ministers naar Australië en Nieuw-Guinea, dat hij hieromtrent reeds in het Parlement mededelingen had gedaan. Minister *Staf* merkt op, dat ook bij de andere Ministers de wens bleek te leven in de Ministerraad over verschillende zaken betreffende Nieuw-Guinea te worden ingelicht.

Minister *Kernkamp* brengt vervolgens verslag uit over de gemaakte reis. Deze heeft uitsluitend ten doel gehad versterking van de betrekkingen van Nieuw-Guinea, in het bijzonder met Australië. Met de Australische Regering is besproken de wenselijkheid om elkaar op de hoogte te houden van zaken van belang voor Nieuw-Guinea en de mogelijkheid van gemeenschappelijke maatregelen in het belang van de verschillende delen van Nieuw-Guinea. Een overeenkomst dienaangaande moet nog worden getekend, aangezien Menzies afwezig was. Zolang het gaat over maatregelen van plaatselijke aard lopen deze over de Gouverneur in Hollandia en de Administrator in Port Moresby. Er is een (niet uitputtende) lijst opgemaakt, welke een tiental onderwerpen van gemeenschappelijk belang bevat (grenskwesties, zoals grensverkeer en quarantaine; inheemsenzaken; verbindingen tussen Hollandia en Port Moresby; hulp van Australië bij scheepvaartverbindingen; uitwisseling van gegevens en gemeenschappelijk onderzoek op het gebied van landbouw en visserij; geologisch onderzoek; volksgezondheid- en opvoedingszaken; overleg over bepaalde arbeidsproblemen, zoals het gebruikmaken van bergpapoea's).

In Nieuw-Guinea heeft spreker als algemeen beeld een niet onbevredigende indruk gekregen. Het eerste begin met de opbouw op verschillend gebied is gemaakt. Bij het onderwijs is het vakonderwijs nog onvoldoende. Daarnaast verdient de bouwerij en in het bijzonder de volkswoningbouw nog veel aandacht. In politiek opzicht is het er rustig; de Ambonnezen vormen nog wel een moeilijkheid, doch hun aandacht voor de RMS is minder groot dan aanvankelijk.

De Minister verstrekt voorts nog enkele inlichtingen over de bestaansbronnen van de bevolking op Nieuw-Guinea, alsmede over aanvragen van concessies voor de ontginning van ertsen.

l. De begroting van Nieuw-Guinea voor 1953 en 1954

Minister *Kernkamp* heeft in Hollandia de moeilijkheden met betrekking tot de begroting van Nieuw-Guinea met de Gouverneur gesproken. De aanvankelijke begroting voor 1953 achtte spreker indertijd niet zodanig, dat hij deze in het Parlement kon verdedigen. Na aankomst van Dr. Van Baal in Nieuw-Guinea heeft deze het ontwerp gewijzigd en een werkplan voor drie jaar laten ontwerpen. Hoewel dit werkplan mogelijk te optimistisch is en dan meer gezien moet

worden als streefplan, heeft spreker dit aanvaard. Het nieuwe ontwerp voor de begroting-1953 zal eerst in December, te zamen met de begroting van Nieuw-Guinea voor 1954 kunnen worden ingediend, zodat deze eerst in het volgende jaar in behandeling zullen kunnen komen. Spreker heeft over dit punt ook gesproken met de parlementaire commissie, welke thans naar Nieuw-Guinea is vertrokken. Aangezien hier een (onvermijdelijke) overschrijding van de wettelijke termijn ontstaat, is een beslissing van het Kabinet nodig; er zullen voorts nog enkele regelingen getroffen moeten worden. De *Voorzitter* stelt voor, dat deze kwestie eerst schriftelijk met Financiën wordt behandeld, alvorens de Ministerraad een beslissing neemt, waarbij men er van uit zal kunnen gaan, dat in December de begrotingen voor 1953 en 1954 tegelijk worden ingediend. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord.

3. *Buitenlands beleid*

- - -

b. *Beëindiging Militaire Missie in Indonesië*

Minister *Staf* deelt mede, dat met betrekking tot de beëindiging van de Militaire Missie zich verschillende vragen voordoen. In de eerste plaats is er opgeworpen, dat een aantal mariniers in Indonesië zouden blijven ten behoeve van de Marinemissie. Spreker staat op het standpunt, dat te dien aanzien strak aan het desbetreffende protocol moet worden vastgehouden; de moeilijkheid doet zich alleen voor als Indonesië zou vragen een beperkt aantal mariniers te laten blijven.

In de tweede plaats was het de bedoeling Pereira in September naar Nederland terug te laten keren. De gedachte is echter in Indonesië gerezen deze terugkeer te vertragen. Spreker staat op het standpunt, dat het beter is dat Pereira op het aanvankelijk voorgenomen tijdstip terugkeert. Minister *Luns* merkt op, dat Pereira er zeer voor geporteerd is, dat hij nog enige tijd in Indonesië blijft. Over deze kwestie zou nog eens met Van Bylandt gesproken kunnen worden. Wat de mariniers betreft zou spreker ook aan het protocol willen vasthouden, tenzij van Indonesische zijde wordt gevraagd, dat een aantal nog langer blijft; in het laatste geval zal men de kwestie nog eens onder ogen moeten zien. De *Raad* staat op het standpunt, dat aan het protocol inzake beëindiging van de Militaire Missie ware vast te houden, tenzij de Indonesische Regering zou vragen, dat bepaalde leden van de Militaire Missie nog langer in Indonesië blijven, in welk geval de Ministerraad deze kwestie opnieuw onder ogen zal zien.

- - -